

Prosím, aby pastýřský list byl přečten 1. ledna 2022

při bohoslužbách Arcidiecéze pražské.

Pastýřský list k novému roku 2022

Tímto novoročním listem chci oslovit nejenom kněze a věřící naší arcidiecéze, ale také všechny, kdo pečují o kostely a přispívají k bohoslužbám: kostelníky a kostelnice, akolyty, varhaníky, varhanice, jako i pěvecké sbory. Ale v jedné řadě se všemi také celou naši společnost, protože i my, věřící katolíci, jsme její součástí, máme o ni zájem a těší nás, když se nám daří spolupráce s veřejností. Jsem rád, že je to často. Dokladem mé služby všem je skutečnost, že jsem s Vámi se všemi duchovně spojen od prvních chvil tohoto roku 2022. Slavím totiž půlnoční mši svatou v bazilice Nanebevzetí Panny Marie ve Staré Boleslavi, před Palladiem země české, tedy na posvátném místě, ke kterému se už po jedenáct století sbíhají cesty věřících jako k prameni naší naděje a národní identity.

Vyslovím se ke třem otázkám. Prvou je probíhající Synodní cesta. Rád bych upozornil, že se týká i všech spoluobčanů. Nejenom, že nás v rámci této akce zajímá, co od naší církve očekává široká veřejnost a v čem vidí naše nedostatky; její pojetí je u nás inspirováno Desetiletím duchovní obrody národa vyhlášeného mým velkým předchůdcem Františkem kardinálem Tomáškem k miléniu umučení sv. Vojtěcha. A přemnozí z nás si jistě vzpomenou na jeho klíčovou roli při vypuknutí Sametové revoluce.

Byl bych rád, kdyby nedošlo ani ke zklamání po přehnaných očekáváních, ani k jakémusi pasivnímu bojkotu vyvolanému neúspěchem celocírkevního sněmu v České republice před několika roky, případně i k hrubému zcivilnění církve, které synodní cesta přináší v sousedním Německu. Nesporné je, že i u této celocírkevní akce se projevují organizační potíže. Stupňovité relace o výsledcích se nedají pro svou náročnost stihnout v původních termínech, ukončení bylo tedy posunuto.

Co však je podstatné: Především nejde o synodu. Žádné doktrinní ani disciplinární výstupy tu nebudou. Že se však výstupy mohou stát inspirací pro příští koncil je ovšem nasnadě. A takto bychom se měli zamýšlet nad nejpálčivějšími výzvami.

Vážnými otázkami je problém migrace a covidová pandemie. Obojí, každé jinak, nás přivádějí k chaosu. Migrace působí na jedné straně zrušení hranic států, na druhé jejich ozbrojenou obranu. Obojí ovšem buď ruší, nebo až podlamuje fungování státu.

Covidová krize je ještě závažnější. Vyvolává totiž nezvladatelný chaos, jaký známe z historie z dob morových ran. Lidé, jejichž počet se radikálně zvětšil, propadají panice a nerespektují téměř žádná nařízení, včetně zákonů platných pro epidemii. To pak přináší vyhrcozenou polarizaci v celé společnosti, v politice, v církvi, na pracovištích i v rodinách. Navíc zprávy, i když jsou pravdivé, jsou zbytečně časté, vybírají nejednou okrajové případy, protože jsou

tragické a nedovedou věci zasadit do potřebného kontextu. Přitom postrádáme odpovědnou morální autoritu schopnou nebezpečí chaosu alespoň minimalizovat.

Další útok vidím v mnoha nařízeních a doporučeních Evropské unie. Uvedu dvě z poslední doby: nemluvit o Vánocích a vystříhat se slov *otec* a *matka*. První je podlomením kulturně-náboženského základu Evropy a vede ke ztrátě její identity. To, že Vánoce slavíme, není projevem neúcty k druhým. Původci takového doporučení by se měli vážně zamyslet nad svou, dnes tolik vynášenou, tolerantností. Druhé doporučení, odmítat slova *otec* a *matka*, jde ještě podstatně dál, protože se dotýká přirozenosti člověka a tedy všech. V těchto souvislostech si nelze nezpomenout na pasáž z **Izaiášova proroctví**, textu starého téměř tři tisíce let: ***Země je znesvěcena od svých obyvatel, neboť přestoupili zákony, převrátili právo....***

Tím třetím bodem je částečná bilance k Novému roku. Můžeme se radovat, že k dnešnímu dni se podařilo obnovit poutní místa, která jsou prameny národní paměti a tím i možností obnovení identity. Svatá Hora, Stará Boleslav a Sázava. Stejně tak jsme hrdi na to, že jsme dokončili stavbu kostela a komunitního centra na Barrandově, zahájili jsme výstavbu v Neratovicích a začínáme s přípravou na Černém Mostě. (Prosím, podpořte ji.) Nová centra mohou mít podobný smysl jako poutní místa.

Je třeba za covidem ztížený rok poděkovat kněžím, kteří s velkou vynalézavostí a za pomoci farníků použili nové přístupy v pastoraci. Stejně tak musíme poděkovat vládě a krizovému štábu. Málokdo ví, že jsme jediný stát v Evropě, kde zůstaly trvale otevřeny kostely pro bohoslužbu a církve nebyly diskriminovány. Bylo na nás, jakým způsobem budeme respektovat obecně platné předpisy, a případná omezení vznikala vzájemnou dohodou.

Žádám a vyzývám Vás, bratři a sestry, abyste se i nadále vytrvale modlili za příštího arcibiskupa. Spočine na něm velké břemeno a je třeba ho podepřít. Stejnou měrou Vás vyzývám k setrvalé modlitbě za vysvobození ze zhoubné covidové nákazy a za všechny zdravotníky, pro něž takřka nemám dost slov, abych jim dostatečně poděkoval. Víím, že život v trvalém přepínání sil a stálém stresu je obtížný, a proto naléhavě prosím, Vás, milí nemocní, abyste byli trpěliví a velmi ohleduplní vůči těm, kdo Vás ošetřují. Abyste pochopili a odpustili jejich občasné selhání. Jen málokdy bylo třeba tak kvalitní spolupráce jako teď mezi Vámi a jimi.

Přeji nám všem dobrý rok, dostatek sil a rozvahy i odvahy k jeho prožívání, kéž nám v tom pomáhá ochrana Matky Boží Panny Marie a všech našich zemských patronů.

Společně s našimi biskupy Vám žehnám

ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého

ve Staré Boleslavi od Palladia země české

v bazilice Nanebevzetí Panny Marie

v novém roce 2022

+ Dominik kardinál Duka OP
arcibiskup metropolita pražský
a primas český